

свобода; європейська оцінка якості, що є одним з інструментів досягнення відкритості, достовірності, прозорості досягнутих успіхів і порівнянності європейських систем підготовки кадрів вищої школи.

Г.В. Морозова

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМНИХ ПИТАНЬ З АДАПТАЦІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ УНІВЕРСИТЕТУ

Останніми роками в нашій державі на законодавчому рівні створена достатня нормативна база щодо інтеграції та адаптації системи вищої освіти України до європейського освітнього простору. Зупинившись тільки на таких базових документах, як Закон України «Про вищу освіту», Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти», Наказ Міністерства освіти і науки України від 14.01.2016 р. № 13 «Про затвердження Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам», можна сказати, що вищим навчальним закладам України надано багато прав, але і вимоги до них не зменшились, а підвищилися до європейського рівня.

З реалізацією вимог сучасної нормативно-правової бази вищі навчальні заклади України сьогодні перебувають у стані перехідного періоду з необхідністю вирішувати ряд проблемних питань. Наприклад, такі як: зменшення навчального навантаження на одного науково-педагогічного працівника до 600 годин на рік без збільшення ставок науково-педагогічних працівників; можливість опублікування наукових праць у періодичних виданнях, включених до науково-метричних баз Scopus або Web of Science чи отримання сертифіката відповідно до Загальноєвропейської рекомендації з мовної освіти (на рівні не нижче B2) з англійської мови; можливість навчання, стажування або працювання у вищому навчальному закладі, науковій (або науково-технічній) установі в країні, яка входить до ОЕСР та/або ЄС, або брати участь у роботі наукової конференції (конгресу, симпозіуму, семінару) у країні, що входить до ОЕСР та/або ЄС.

На жаль, ряд проблемних питань на сьогоднішньому етапі ні навчальні заклади, ні особисто науково-педагогічні працівники не спроможні вирішити через фінансові проблеми. Але це питання часу. А такі питання, як підвищення наукової та професійної активності кожного викладача необхідно вирішувати зараз.

З метою виконання вимог нормативно-правових актів з питань вищої освіти Університетом ведеться велика робота зі створення своєї нормативної бази. Одним з таких документів, який передбачає європейські вимоги до освітньої та наукової діяльності, має бути Положення про

систему забезпечення Університетом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (системи внутрішнього забезпечення якості), в якому одним із розділів є роз'яснення процедури щорічного оцінювання науково-педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб.

На наш погляд, комплексне оцінювання науково-педагогічних працівників вищого навчального закладу за певний період має бути чітким і прозорим та враховувати як кількісні, так і якісні показники. Ці показники мають враховувати такі параметри: відповідність спеціальності викладача навчальній дисципліні; стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи; інформацію про наукову діяльність (основні публікації за напрямом, науково-дослідна робота, участь у конференціях і семінарах, робота з аспірантами та докторантами, керівництво науковою роботою студентів); відомості про підвищення кваліфікації викладача; рівень наукової та професійної активності науково-педагогічного (наукового) працівника; найменування всіх навчальних дисциплін, які закріплені за викладачем, та кількість лекційних годин з кожної навчальної дисципліни.

Окремої уваги потребує розгляд питання щодо рівня наукової та професійної активності кожного викладача, який згідно з чинним законодавством засвідчується виконанням за останні п'ять років відповідних показників. Рішенням цього питання, а разом і складовою комплексної оцінки викладача може бути Методика підведення підсумків з науково-дослідної діяльності в університеті, в якій види діяльності оцінюються за бальною шкалою.